Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2018 йил 18 декабрь, № 261 (7219) Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

V. ХАВФСИЗЛИК, МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК ВА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ ҲАМДА ЧУҚУР ЎЙЛАНГАН, ЎЗАРО МАНФААТЛИ ВА АМАЛИЙ ТАШҚИ СИЁСАТ

ДУНЁ ҲАМЖАМИЯТИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ МАЪРИФАТ ВА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИК ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

HARAKATLAR STRATEGIYASI 2017-2021

Жорий йил 12 декабрь куни БМТ Бош Ассамблеясининг ялпи сессиясида "Маърифат ва диний бағрикенглик" деб номланган махсус резолюция қабул қилинди.

Ўзбекистон томонидан ишлаб чиқилган ушбу ҳужжат лойиҳаси БМТга аъзо барча давлатлар томонидан бир овоздан қўллаб-қувватланди.

Резолюциянинг қабул қилиниши 2017 йил сентябрь ойида Нью-Йорк шаҳрида ўтказилган БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясидаги Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббусининг амалий ифодаси бўлди.

Айни пайтда дунё жамоатчилиги Ўзбекистон етакчисининг БМТ минбаридан билдирган таклиф ва ташаббуслари ўз ҳаётий натижаларини топаётганлигини алоҳида эътироф этмоқда.

Мамлакатимизда аккредитациядан ўтган дипломатик корпус, диний ташкилотлар вакиллари, давлат ва жамоат ташкилотлари мутасаддиларининг ушбу тарихий-маърифий воқеликка билдирган муносабатлари билан газетамизнинг **4-саҳифасида** танишасиз.

Халқ вакиллари – туманларда

БОЁВУТ ВА ХОВОС АҲОЛИСИНИ ЎЙЛАНТИРАЁТГАН МУАММОЛАРГА ЕЧИМ ИЗЛАНДИ

Ҳудудлардаги ижтимоий-иқтисодий аҳволни ва аҳолини қийнаб келаётган муаммоларни ўрганиш бўйича Республика ишчи гуруҳи аъзолари Сирдарё вилоятининг Боёвут ҳамда Ховос туманларида бўлиб, халқ билан мулоқотлар ўтказди. Натижада Боёвут туманида 7 420 та, Ховос туманида эса 6 359 та муаммо аниқланиб, уларнинг аксарияти жойида ҳал этилишига эришилди.

Республика ишчи гуруҳининг мазкур туманлардаги ўрганиш натижалари муҳокамасига бағишланган сессияларда тадбиркорларни ўйлантираётган масалалар ўртага ташланди. Қаровсиз бинолар, бўш ётган объектлар, фаолияти тўхтаб қолган корхоналардан ижтимоий мақсадлар йўлида фойдаланиш чоралари изланди.

Ўрганиш натижаларига қараганда, Боёвут туманида 7 та, Ховос туманида 10 та бўш турган бино мавжуд.

Сессияларда мазкур бинолар, қурилиши тугалланмаган объектлар ва фойдаланилмаётган ер майдонлари ҳамда улар негизида инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш бўйича кўрилаётган чоратадбирлар ҳолати ҳақида сўз юритилди.

Аҳоли бандлигини таъминлаш, оилаларнинг доимий даромад манбаига эга бўлиши, фуқароларга муносиб меҳнат шароитларини яратиш борасидаги ишлар ҳолати ҳам сессиялар кун тартибидаги энг муҳим масалалардан бири бўлди. Бу борадаги ҳолат, айниқса, Ховос туманидаги вазият иштирокчилар диққатини тортди. Туманда меҳнатга лаёқатли 53,8 минг нафар аҳолидан 38,6 минг нафари (71,7 фоизи) иш билан таъминланган. Статистика ҳисоботларида ишсизлар сони 4 400 нафар, деб қайд этилган бўлса-да, ўрганиш жараёнида уларнинг сони 15 200 нафар экани аниқланди.

➡2

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази маълумотлари асосида тайёрланди. «Халқ сўзи»

ЮҚОРИ САЛОҲИЯТ, КЕНГ ИМКОНИЯТ ВА БОЙ РЕСУРСЛАР ВОҲАСИ

Президентимиз жойларда ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бориши, амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, йирик лойиҳалар билан яқиндан танишиш, халқ билан мулоқот қилиш мақсадида 13-14 декабрь кунлари Қашқадарё вилоятида бўлиб, фаоллар билан учрашди ҳамда ҳудуд иқтисодиётини ривожлантириш, аҳоли ҳаёт даражасини юксалтиришга қаратилган муҳим вазифаларни белгилаб берди.

Одамларни рози қилиш йўлидаги бундай эзгу саъй-ҳаракатлар юқори салоҳият, кенг имконият, бой ресурсларга эга воҳа аҳлини янги марралар сари руҳлантириб юборди.

Президент ташрифидан сўнг...

Адҳам ЖАЛИЛОВ, Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази Қарши филиали шифокори:

— Давлатимиз раҳбари клиникамизда беморлар учун яратилган шароитлар, тиббий асбоб-ускуналар, малакали кадрлар таъминоти, замонавий даволаш усуллари билан танишар экан, бу ерга одамлар ускуна ёки аппаратлар учун эмас, балки кучли мутахассислар ёрдамида даволаниш, маслаҳат ёки кўрикдан ўтиш учун келиши кераклигини алоҳида таъкидлади. Биз бунга эришиш йўлида бор билим ва имкониятимизни сафарбар этишга ваъда бердик.

Буни қарангки, ҳаяжонли учрашувдан кейин сўзимиз устидан чиқиш учун бамисоли имтиҳон топширдик. Гап шундаки, ўша куни илк бор юрак ишемик касаллиги бўйича очиқ юрак амалиёти муваффақиятли ўтказилди.

Эндиликда мураккаб жарроҳлик амалиётларини шу ернинг ўзида амалга оширамиз. Бунинг учун эса барча шарт-шароит яратилган.

Фаридун РОЗИҚОВ, «Sag agro Yakkabog'» МЧЖ директори:

— 700 гектардан иборат боғимиз Юртбошимизнинг Қашқадарё вилоятига аввалги ташрифи чоғида берган топшириғи асосида ташкил этилган. Бу ерда ёнғоқнинг "Chandler", "Cisco" ва бодомнинг "Avijor", "Guara" навлари кўчатлари парваришланмоқда. Келгусида уни яна 440 гектарга кенгайтирамиз.

Биз яратган боғнинг афзалликлари кўп. Аввало, танланган навлар тез ҳосилга киради, ташқи бозорда харидоргир мева етиштириш имконини беради. Масалан, йилига 7 минг тоннага яқин ҳосил олишни мўлжаллаб турибмиз. Унинг 60 фоизини экспортга чиқариш ниятимиз бор.

Президентимиз бундай ёнғоқ кўчатини ҳар бир хонадонда экишни маслаҳат берди. Биз Калифорнияда ўсадиган ушбу нав кўчатларини кўпайтириб халқимизга етказиб беришга тайёрмиз.

➡2

«Uzbekistan GTL»:

3 600 000 000 долларлик ТАРИХИЙ ЛОЙИҲА

Тошкент шаҳрида Ўзбекистон нефть-газ саноатидаги энг муҳим лойиҳалардан бири бўлган "Uzbekistan GTL" замонавий корхонасини молиялаштириш учун хорижий ҳамкорлар билан ҳужжатлар имзолаш маросими бўлиб ўтди.

➡2

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ УЧРАШУВЛАРИ

Умумхитой дўстликка кўмаклашиш ассоциацияси раиси Чэнь Чжимин бошчилигидаги Хитой Халқ Республикаси делегацияси мамлакатимизга келди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитасида 17 декабрь куни делегация аъзолари билан учрашув бўлиб ўтди.

Қўмита раисининг ўринбосари Р. Қурбонов меҳмонларга мамлакатимизда миллатлараро тотувлик ва бағрикенгликни таъминлаш борасида амалга оширилаётган сиёсат тўғрисида маълумот берди.

Чэнь Чжимин Хитой ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстона алоқалар ва яқин шериклик барча йўналишлар бўйича муносабатларни ривожлантиришга кўмаклашаётганини таъкидлаб, мамлакатимизда амалга оширилаётган янгиланишларга юксак баҳо берди.

➡2

ВАТАН – МУҚАДДАС УНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ШАРАФЛИ БУРЧДИР!

Қуролли Кучларимиз ташкил этилганлигининг 27 йиллиги ҳамда Ватан ҳимоячилари куни ана шу ғоя асосида кенг нишонланади.

Фахр

Жаҳон миқёсида турли соҳалар бўйича таҳлил ўтказиб, шулар асосида давлатларнинг рейтингларини шакллантирадиган, халқаро ҳамжамият эътиборига ҳавола этадиган агентликлар, компаниялар фаолият юритиши кўпчиликка яхши маълум. Масалан, энг тез ривожланаётган, бизнесга энг кўп қулайлик яратган, туристлар учун энг хавфсиз саналган ва бошқа шу каби ўнлаб мезонлар бўйича ҳар йили мамлакатлар рўйхати эълон қилиниб борилади. Бундай хабарларга нашрлар, сайтлар орқали кўзингиз тушган бўлиши, шубҳасиз.

➡3

Мушоҳада учун мавзу

ТИЛГА ИХТИЁРСИЗ – ЭЛГА ЭЪТИБОРСИЗ

"Ойинаи ҳар миллат эрур тил-адабиёт". Улуғ маърифатпарвар Абдулла Авлонийнинг бир шеърида ана шундай мисра бор. Ҳақиқатан ҳам, тил – миллат ойнаси, миллатнинг мавжудлик шарти. Шу боис ўзини таниган, ўзлигига эга ҳар бир миллат она тили ривожини ҳаёт-мамот масаласи деб билади. Тил тараққийси учун бор имкониятини ишга солади.

Бизда тил ривожи учун ҳуқуқий асос — "Давлат тили ҳақида"ги Қонун бор. Мазкур ҳужжат қабул қилинганидан буён ҳам қарийб ўттиз йиллик тажрибага эгамиз. Ютуқлар, шубҳасиз кўп. Она тилимизнинг халқаро нуфузи ортиб, жаҳоннинг кўплаб университетларида ўзбек тили бўйича алоҳида таълим йўналишлари очилаётгани, хорижлик ёшлар тилимизни ўрганишга катта рағбат билдираётгани, тилимизнинг қўлланиш кўлами тобора кенгаётгани шулар жумласидан. Бироқ муаммолар ҳам кам эмас. Шулардан энг зарури тил ривожи — она тили тақдири учун куйиниш ҳисси миллатнинг ҳар бир фарзанди қалбига кўчиши билан боғлиқлигидир. Афсуски, шу жиҳатдан мақтана олмаймиз. Ёшларимизнинг оғзаки ва ёзма нутқларида нуқсонлар кўп. Оммавий ахборот воситалари тилида ҳам муаммо етарли. Реклама тили ночор. Айрим муассаса ва ташкилотларнинг иш юритиши ҳануз давлат тилига ўтгани йўқ. Замон тақозосига кўра, тилимизга кириб келаётган янги тушунчаларни, технологик тараққиёт натижаси бўлган сўзларни ким қандай хоҳласа, шундай ишлатяпти. Назаримда, ҳазрат Алишер Навоий қарийб олти аср наридан "Тилга ихтиёрсиз — элга эътиборсиз", дея бизга танбеҳ бераётгандек...

➡2

ЮҚОРИ САЛОҲИЯТ, КЕНГ ИМКОНИЯТ ВА БОЙ РЕСУРСЛАР ВОҲАСИ

1➡

Қобилжон ГУЛОМОВ, «Азиз агро транс файз» МЧЖ раиси:

— Ҳар гал иссиқхонага кирганимда дилим яйрайди. Бундан икки йил бурун "Муборак иссиқлик электр маркази" атрофидаги ташландиқ ердан 2 гектар олиб, биринчи иссиқхонани барпо этгандик. Натижа ёмон бўлмади. Кейин 2017 йил 4 гектар, 2018 йил яна 3 гектар ерда иссиқхона қуриб, майдонларимизни кенгайтирдик. Ҳозир бу ерда юздан ортиқ кишилар меҳнат қиляпти. Жами 27 минг [illegible] йили 400 нафар атрофида ёшлар коллежни битиради. Уларнинг кўпи шу ерга ишга киради. Юртбошимиз тавсиялари асосида фаолиятимизни янада кенгайтиришни кўнглимга тугдим.

Нурбек ЭРГАШЕВ, «Sulton tex group» корхонаси раҳбари:

— Давлатимиз раҳбари олдинги ташрифида корхонамиз лойиҳаси билан танишиб, уни такомиллаштириш юзасидан тавсиялар берган эди. Орадан кўп ўтмай йилига 7000 тонна калава ип ишлаб чиқариш қувватига эга корхона ташкил қилинди. Бу сафарги ташриф давомида Юртбошимиз маҳсулотимиз сифати ҳақида сўради ҳамда мутахассислар билан шу ҳақда фикрлашди. Чунки тўқимачилик соҳасида сифат энг муҳим омил саналади.

Дарҳақиқат, маҳсулотимиз сифати юқори. Шу боис жорий йилда 3 миллион доллар даромад кўрдик. Бу маблағларни кейинги босқичлар қурилишига йўналтирамиз. Масалан, тикув фабрикасини ишга туширсак, 700 та иш ўрни яратилади. Шунингдек, 2019 йилнинг августигача пахта тозалаш заводи фаолият бошлайди ва қўшимча 60 киши ишли бўлади. Ёғ ишлаб чиқариш цехи очилгач, яна 100 кишининг бандлиги таъминланади.

Булар орқали Ватанимиз равнақига ўз ҳиссамизни қўшиш ниятидамиз.

«Халқ сўзи» мухбири Аҳад МУҲАММАДИЕВ ёзиб олди.

Вилоятда жорий йилнинг 9 ойида:

ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми **15 триллион 341 миллиард** сўмни ташкил этди.

Қиймати **529,8 миллиард сўмлик 560 та**, шу жумладан,

саноатда **50 та**,

хизмат кўрсатишда **248 та**,

қишлоқ хўжалиги йўналишида **262 та** лойиҳа амалга оширилди.

10 триллион 807 миллиард сўмга яқин инвестиция ўзлаштирилди.

2239 та янги кичик бизнес субъекти ташкил этилди ва уларнинг жами сони **16794 тага** етди.

16 та қўшма корхона фаолият бошлади ва уларнинг сони **74 тага** етди.

"Uzbekistan GTL":

3 600 000 000 долларлик ТАРИХИЙ ЛОЙИҲА

1➡

Президентимиз ўтган ҳафтада Қашқадарё вилоятига ташрифи чоғида ушбу мажмуада олиб борилаётган ишлар билан танишар экан, уни "1 миллиард долларлик импорт ўрнини тўлдирадиган тарихий лойиҳа", дея таърифлади.

Чиндан ҳам, "Uzbekistan GTL" кўлами жиҳатидан ғоятда улкан бўлиб, лойиҳанинг умумий қиймати 3,6 миллиард АҚШ долларига тенг. Шундан 2,3 миллиард АҚШ доллари Хитой, Жанубий Корея, Япония, Россия ва Европа давлатларининг ўн битта молия институти, шунингдек, чет эллик инвесторлар томонидан молиялаштирилмоқда. Бу Ўзбекистон, айниқса, нефть-газ саноатининг инвестициявий жозибадорлиги ортиб бораётганидан яққол далолат беради.

Соҳа мутахассисларининг айтишича, Ғузор туманида бунёд этилаётган ушбу корхонага чет эллик инвесторларнинг қизиқиши юқорилиги бежиз эмас, албатта. Чунки бундай лойиҳалар нефть-газ саноатида ноёб ҳисобланади. Шу пайтга қадар "газдан суюқлик" технологиясига асосланган замонавий заводлар дунёнинг атиги бешта давлатида барпо этилган холос.

— Юқори технологияли мазкур завод ишга туширилгач, иккита муҳим масала ўз ечимини топади, — дейди "Ўзбекнефтгаз" АЖ бошқаруви раиси вазифасини бажарувчи Баҳром Ашрафхонов. — Аввало, табиий газни ўзимизда чуқур қайта ишлаш имконияти пайдо бўлади, қолаверса, синтетик ёнилғи ишлаб чиқариш эвазига углеводород хом ашёси импорти кескин камаяди. Негаки, янги мажмуада йилига 3,6 миллиард куб метр газ чуқур қайта ишланиб, "Евро-5" стандартига тўла жавоб берадиган 1,5 миллион тонна синтетик суюқ ёнилғи ишлаб чиқарилади. Бунинг учун Япония, Жанубий Корея, Сингапур, АҚШ, Германия, Италия, Хитой, Россия каби жаҳоннинг 21 давлатида ишлаб чиқарилган энг сўнгги русумдаги 11 мингдан ортиқ технологик ускуналар олиб келиниб ўрнатилади.

Айни пайтда 135 гектардан ортиқ майдонни эгаллаган мажмуада қурилиш ишлари жадал давом эттирилмоқда. Бош пудратчи — Корея Республикасининг "Hyundai Engineering Co. Ltd." ва "Hyundai Engineering and Construction Co., Ltd", Сингапурнинг "Enter Engineering Pte. Ltd." компаниялари саъй-ҳаракатлари билан бунёдкорлик юмушларининг 60 фоизи уддаланди. Келгуси йилда қурилиш ишларининг қолган қисми бажарилиб, завод 2020 йилда фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмоқда.

"Uzbekistan GTL" корхонаси саноатимиз учун янги маҳсулотлар тайёрлашни ўзлаштириш, экспорт салоҳиятини оширишда янги имкониятлар эшигини очиши билан янада аҳамиятлидир. Буни тасаввур қилиш учун йилига импорт ўрнини босувчи 311 минг тонна авиакеросин, 743 минг тонна дизель ёнилғиси, шунингдек, 431 минг тонна нафта, 53 минг тонна суюлтирилган газ ишлаб чиқарилишини айтиш кифоя, назаримизда. Биргина авиакеросинни оладиган бўлсак, у нафақат ушбу ёнилғига бўлган ички эҳтиёжни тўлиқ таъминлаш, балки экспорт қилиш учун ҳам етарлидир.

Тадбирда қайд этилганидек, мазкур лойиҳа келгусида нефть-газ саноатида шу каби йирик иншоотлар барпо қилишда тажриба майдони вазифасини ҳам ўтайди.

Саид РАҲМОНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

БОЁВУТ ВА ХОВОС АҲОЛИСИНИ ЎЙЛАНТИРАЁТГАН МУАММОЛАРГА ЕЧИМ ИЗЛАНДИ

1➡

Сессияларда ҳудудларда аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш ҳолати ҳам танқидий кўриб чиқилди. Ушбу масалаларни сифатли ва ўз вақтида ҳал қилиш, аҳолини ёқилғи маҳсулотлари билан таъминлаш, истеъмолчиларнинг ҳуқуқ ҳамда манфаатларини ҳимоялаш, тўлов маданиятини юксалтириш каби масалалар долзарб аҳамиятга эга экани таъкидланди.

Ижтимоий-иқтисодий ҳолатни яхшилаш, ҳудудларни ободонлаштириш ва бунёдкорлик ишларини амалга оширишни юзасидан олиб борилган ишлар ҳамда улар ечими бўйича илгари сурилган таклифлар ҳам сессияларда атрофлича таҳлил қилинди. Қайд этилишича, Ховос туманининг Янгиер маҳаллаларидаги Зарнигор, Умид ниҳоллари, Чинобод, Олтин диёр, Сайилгоҳ, Ифтихор, Висол, Осиё, Табиат ва Нурфайз кўчаларида истиқомат қилувчи аҳоли ичимлик суви билан таъминланмаган. Шарқобод, Хусанбод, Қаҳрамон маҳаллалари ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Натижада мазкур ҳудудлар аҳолиси сувни бир неча маҳаллалардан ташиб ичади. Айрим маҳаллалар, масалан, Обод турмуш маҳалласининг Қаноат, Ёшлик, Чорвадор ва Машъал кўчалари аҳолиси табиий газ билан таъминланмагани боис улар совуқ кунлари машаққат билан ҳаёт кечиришига мажбур бўлмоқда.

Сессияларда кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Сессияларда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Н. Исмоилов иштирок этди.

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ТИЛГА ИХТИЁРСИЗ — ЭЛГА ЭЪТИБОРСИЗ

1➡

Очиғи, тилимиз кўмакка, ҳимояга муҳтож. Бу, аввалambor, ҳар биримизнинг она тилимизга бўлган муҳаббатимиз, ҳурматимизнинг нақадар юксаклигидан келиб чиқади.

Келинг, шу ўринда, пойтахтимиз марказидаги манзарага назар ташлайлик. "Пойтахт" савдо марказига киринг, ўзбек тилидан бошқа тиллардаги ва ўзга ёзувдаги атамаларга, номланишларга, рекламаларга кўзингиз тушади. Агар давлат тилини ҳурмат қилсангиз, "Нега бундай?" деган савол туғилиши табиий.

Савдо марказидан чиқиб, тўрт томонга қарасангиз яна шундай аҳвол: ўзбек тилидаги ёзувларни қидириб топишингиз осон эмас. Зеро, қонунда ҳар қандай атамалар, номланишлар, реклама матнлари давлат тилида кўрсатилиши белгилаб қўйилган.

Бу ҳам ўз йўлига. "Ойнаи жаҳон"ни томоша қилаётганингизда адабий тил қоидаларига риоя этилмасликнинг ачинарли ҳолатларидан афсус чекасиз: "ашатда", "машатда", "девобман", "кевобман", "буноқо"... Қўшиқ тинглагингиз келса, ўзбекча ва ажнабийча "жаргонлар" луғатини қидириб қолсангиз ажаб эмас. Алмайи-алжайи сўзлар тизмаси меъдангизга тегади. Баъзан, албатта, ҳамма жойда эмас, бирор маълумот олмоқчи бўлсангиз, айрим давлат идораларида бошқа тилда тақдим этилаётгани ҳам бор гап.

Тил яхлитлиги — миллатни бирлаштиради. Буюк ғоялар сари илҳомлантиради. Руҳий яқинликни, ҳамкорликни бунёд этади.

Шу боис тилимиз тилшунослик илмининг миллий негизида изчил ривожлантирилса, нур устига нур. Бу борада муваффақиятлар бор, бироқ улар кифоя қиларли эмас. Миллий тилшунослик хорижий терминлар гирдобида қолаётган ҳоллар, афсуски, учраб турибди. Ўзбек тилшунослигига оид баъзи тадқиқотларни ўзбек тилига таржима қилиш зарурати борлиги бунинг исботидир. Шунингдек, замонавий техника-технологиялар ва тилнинг ўзаро тенг таъсир асосида тараққий этиши жуда муҳимдир. Дунёни ахборот бошқараётган бугунги даврда она тилимизни ҳануз компьютер технологиялари тилига айлантира олмаганимиз, айниқса, ачинарли. Миллий адабий тилда яратилган адабиётнинг равнақи ҳам бу ўринда устувор аҳамият касб этади. Шукрки, бу борада салмоқли ютуқларга эгамиз. Аммо уларни жаҳон адабиёти даражасига кўтариш, чет тилларига таржима қилиш борасидаги ишлардан кўнгил тўлмайди. Айтиш жоизки, бизнинг тилимиз туркий халқларга хос бўлган барча — қарлуқ, қипчоқ ва ўғуз лаҳжаларини ўзида мужассам этади. Бироқ шевалардаги энг нодир бойликларимиз — сўзларимиз тобора унутилиб боряпти. Шеваларни тадқиқ этиб, адабий тил бойлигига айлантириши зарур бўлган диалектология соҳасида эътиборга лойиқ илмий ишлар қилинмаяпти.

Бир пайтлар Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида Атамалар қўмитаси фаолият юритган. Жой номлари, янги ташкилотлар ва муассасалар номлари, она тилимизга тараққиёт тақозоси ўлароқ, кириб келаётган янги атамаларни, тил амалиёти билан боғлиқ бошқа масалаларни тартибга солган, ҳал этган. Бугун ҳам ижро ҳокимияти ҳузурида ана шундай қўмитага катта эҳтиёж мавжуд.

Биз мустақил тараққиётнинг йигирма саккизинчи йилидамиз. Она тилимизга давлат тили мақоми берилганига эса, юқорида айтганимиздек, қарийб ўттиз йил бўляпти. Бу жуда катта муҳлат бўлмаса-да, кичик ҳам эмас. Ютуқлар ўзимизники. Камчиликларимизни бартараф этиш эса она элимиз, она тилимиз олдидаги фарзандлик бурчимиздир.

Нурбой ЖАББОРОВ, филология фанлари доктори, профессор.

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ УЧРАШУВЛАРИ

1➡

Учрашувда 2019 йилга мўлжалланган ҳамкорлик, унинг доирасида киберхавфсизлик соҳасида экспертлар алмашиш, халқ дипломатияси ва жамиятда миллатлараро тотувликни таъминлаш бўйича малака оширишни ташкил этиш масалалари муҳокама қилинди.

Тошкент вилояти ҳокими Ғ. Ибрагимов билан учрашувда «Бир макон, бир йўл» лойиҳаси доирасида ҳамкорликда яратилаётган янги имкониятлар юзасидан фикр алмашилди.

Чэнь Чжимин Тошкент вилояти Буюк Ипак йўли шаҳарлари уюшмасига тўла ҳуқуқли аъзо сифатида қабул қилинганини таъкидлади. Ушбу уюшма Буюк Ипак йўли бўйлаб жойлашган 43 хорижий шаҳар ва вилоят ҳамда Хитойнинг 6 шаҳридан иборат. Вилоят раҳбариятига тегишли сертификат топширилди.

Тошкент шаҳри ҳокимлигида бўлиб ўтган мулоқотда биродар шаҳарлар — Тошкент ва Шанхай ўртасида 25 йилдан буён давом этаётган муваффақиятли ҳамкорлик хусусида сўз юритилди. Ушбу санани нишонлаш доирасида қатор маданий тадбирлар уюштириш режалаштирилган. Тошкент шаҳар ҳокимлигига ҳам Буюк Ипак йўли шаҳарлари уюшмасининг сертификати топширилди. Икки томонлама ҳамкорлик масалалари ва истиқболлари муҳокама қилинди.

Делегация аъзолари Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси, Давлат бошқаруви академияси ректори Р. Қосимов билан учрашди. Дўстона мулоқотда Ўзбекистон билан Хитой муносабатларининг тарихий илдизлари, бугунги ҳолати ва истиқболи юзасидан фикр алмашилди.

ЎзА.

САНОАТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ДОИМИЙ НАЗОРАТДА БЎЛАДИ

Давлатимиз раҳбари ташаббуси асосида яқин истиқболда атом энергетикасига эга бўламиз. Шу маънода барпо этиладиган АЭС хавфсизлигини таъминлаш ғоятда зарур. Бу борада эса давлат сиёсатини юритадиган яхлит ва тегишли мақомга эга идорага эҳтиёж туғилди.

Президентимизнинг "Саноат, радиация ва ядро хавфсизлиги соҳасида давлат бошқаруви ва назорати тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонига мувофиқ, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ер қаърини геологик ўрганиш, саноатда, кончиликда ва коммунал-маиший секторда ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилиш давлат инспекцияси ва унинг минтақавий инспекциялари негизида Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси ва унинг ҳудудий бошқармалари ташкил этилгани эътиборга моликдир.

Бу эса саноат, радиация ва ядро хавфсизлиги соҳаларида бошқарув тизимини такомиллаштириш ҳамда самарали давлат назоратини таъминлашда муҳим роль ўйнайди.

Қўмита атом энергетикаси ҳамда ядро технологиялари объектларида радиация ва ядро хавфсизлигини таъминлаш, шунингдек, хавфли ишлаб чиқариш объектларида саноат хавфсизлиги соҳаларида ягона давлат сиёсатини юритиш ишларини мувофиқлаштириб, назоратни амалга оширади. Қолаверса, атом энергиясидан фойдаланиш соҳасида лицензиялаш, саноат хавфсизлигини экспертиза ва аккредитациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириб бориш каби вазифаларни бажаради.

Фармонда янги ташкил этиладиган қўмита билан боғлиқ қатор ташкилий масалалар, жумладан, қўмита ваколатлари, молиялаштириш манбалари, қолаверса, унинг раҳбари ўз ходимларини Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий рўйхатга қўйиш тўғрисида илтимоснома тақдим қила оладиган рўйхатга киритилиши каби жиҳатлар акс этган.

Президентимиз томонидан яқинда имзоланган яна бир муҳим ҳужжат — "Ўзбекистон Республикаси Саноат хавфсизлиги давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ги қарорида янги қўмитанинг ташкилий тузилмаси ва штатлар бирлиги, унинг қайси манзилда жойлашиши, фаолият юритиши учун яратиб берилиши зарур бўлган барча шарт-шароит ўз ифодасини топган.

Ташкилий тузилма ҳақида гапирганда, битта муҳим ўзгаришни айтиб ўтиш лозим. Қўмита таркибида Давлат бюджетидан молиялаштириладиган, бошқарув ходимларининг умумий чекланган сони 71 нафардан иборат Радиация ва ядро хавфсизлиги департаменти тузилмоқда.

Ушбу департаментнинг асосий вазифаси атом электр станциясининг қурилиши, фойдаланишга топширилиши ва ишга тушгандан кейинги жараёнларда хавфсизлигини таъминлашдан иборат. Шунингдек, радиация ва ядро хавфсизлигини таъминлаш масалалари бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларни ишлаб чиқиш, халқаро ҳамкорликни амалга ошириш ҳам юклатилган.

Қарорда қўмита таркибида яна 3 та янги тузилма, яъни Ангрен кон-техника инспекцияси, Олмалиқ кон-техника инспекцияси ҳамда Қизилқум кон-техника инспекцияси ташкил этилиши белгиланган.

Яна бир жиҳат, янги давлат қўмитасининг мансабдор шахслари ўз ваколатлари доирасида қўмита назорати остидаги объектларга тўсқинликсиз кириш, саноат, радиация ва ядро хавфсизлиги талабларига риоя этмаган ҳолда олиб борилаётган ёки авария содир бўлишига олиб келиши мумкин бўлган ишларни тўхтатиб туриш, қонун ҳужжатлари ва техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар талабларини бузганлик учун ташкилотларнинг мансабдор шахслари ва жисмоний шахсларни маъмурий жавобгарликка тортиши мумкин.

Қисқаси, атом электр станциясини қуриш, ундан фойдаланиш жараёнларида таваккалчиликка умуман йўл қўйиб бўлмайди. Шундай экан, амалиётга татбиқ этилган ҳар икки ҳужжат мазмун-моҳияти ва ўз вақтида қабул қилингани билан ғоятда аҳамиятлидир. Зеро, хавфсизлик масаласи ҳеч қачон долзарблигини йўқотмаган.

Бош прокуратура ҳузуридаги Ахборот-таҳлил мультимедиа маркази материаллари асосида Раҳим ШЕРҚУЛОВ тайёрлади.

СОЛИҚ КОНЦЕПЦИЯСИ:

ЯНГИЛАНАЁТГАН ИҚТИСОДИЁТ ЛОКОМОТИВИ

Талқин

Давлатимиз раҳбари Конституциямиз қабул қилинганининг 26 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида иқтисодиётни жадал ривожлантириш, мамлакатимизнинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш учун Солиқ сиёсатини такомиллаштириш концепцияси қабул қилинганини алоҳида қайд этди.

Дарҳақиқат, мазкур концепция иқтисодиётимиз равнақи, республикамизда тадбиркорлик ҳамда инвестициявий муҳит яхшиланишида, фуқаролар ҳаёти янада фаровонлашувида катта аҳамиятга эга.

Эркин ГАДОЕВ, Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси раиси ўринбосари:

— Солиқ концепциясида кўзда тутилган асосий ўзгаришлар, аввало, солиқ юкини кескин қисқартиришда намоён бўлади. Масалан, жисмоний шахслар учун бугунги кунда амалда бўлган даромадлар даражасига қараб белгиланган 7,5 фоиздан 22,5 фоизгача солиқ ўрнига битта — 12 фоизлик солиқ ставкаси киритилди. Иш ҳақидан олинадиган 8 фоизлик суғурта бадали бор эди. Бу ҳам бекор қилинди. Демак, бунинг эвазига жисмоний шахсларнинг даромади 6,5 фоиз кўпаяди.

Бундан ташқари, солиққа тортиладиган мол-мулки бор юридик шахслар учун амалдаги 5 фоиз солиқ ставкаси 2 фоизга туширилиб, фақат кўчмас мулк солиққа тортилиши белгиланди. Энг асосийси, корхоналар молиявий хўжалик фаолиятига таъсир кўрсатувчи бюджетдан ташқари давлат мақсадли жамғармаларига 3,2 фоизли айланма маблағлардан ундириладиган солиқ тўловини тўламайдиган бўлишди.

Шу ўринда "Солиқ юкининг кескин қисқартирилиши Давлат бюджетига таъсир кўрсатмайдими?" деган савол кўпчиликни қизиқтириши табиий. Чиндан ҳам, бюджет нимaнинг ҳисобидан қопланади? Президентимиз ташаббуси билан тадбиркорлик субъектлари, инвесторлар учун яратилаётган шарт-шароитлар туфайли бизнес жараёнларининг фаоллашуви ҳамда солиқ маъмуриятчилигининг такомиллаштирилаётгани ҳисобидан амалга оширилади. Бундан ташқари, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича рўёбга чиқарилаётган лойиҳаларнинг ҳам бунда ҳиссаси катта бўлади.

Жамшид ЎРОҚОВ, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси раиси ўринбосари:

— Солиқ тизимидаги ўзгаришлар, тақдим этилаётган енгилликлар бизнес вакилларини беҳад қувонтирмоқда, аҳолида ишбилармонликка бўлган қизиқишни кучайтирмоқда. Республикамизда 2018 йилнинг 10 ойи мобайнида тадбиркорлик субъектлари сони 42 мингтага ошгани ана шундай янгиланишлар самараси, албатта.

Бунда солиқ концепцияси қаторида давлатимиз томонидан қабул қилинган Фармон ва қарорлар, хусусан, "Ҳар бир оила — тадбиркор", "Ёшлар — келажагимиз", "Обод маҳалла", "Обод қишлоқ" каби дастурлар соҳа ривожига хизмат қиляпти.

Исломбек ҚУТБИДДИНОВ, Наманган шаҳридаги "Imron textile group" хусусий корхонаси раҳбари:

— Солиқ сиёсатини такомиллаштириш, хусусан, белгиланган ставкаларнинг мунтазам камайтириб борилиши бизнес соҳаси ривожига ўз таъсирини ўтказаётгани бизнинг корхонамиз фаолиятида ҳам яққол кўзга ташланади. Масалан, шундан фойдаланиб, жорий йилнинг ўн бир ойида 100 миллион сўмликдан зиёд маблағни тежаб қолдик. У 80 кишилик жамоамиз билан келишган ҳолда, фаолият йўналишимиз — трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги лойиҳа ижросига йўналтирилди. Ушбу лойиҳа ниҳоясига етиши билан қувватлар икки баравар ортади. Ишловчилар сони эса 300 кишига етади.

Умуман олганда, солиқ юкининг босқичма-босқич енгиллаштирилиши тадбиркорлик субъектларига катта мадад бўлаётир. Бир неча йилдан буён экспорт амалиётларида фаол иштирок этаётганимиз натижасида бу борадаги имтиёзлар ҳам фаолиятимизда қўл келяпти. Пировардида йил бошидан буён 400 минг АҚШ долларидан зиёд ташқи савдо амалларини бажардик.

Қабул қилинган Солиқ концепцияси бизнес ҳамжамиятини янада руҳлантириши турган гап. Чунки унда белгиланган енгилликлар тадбиркорлик субъектларининг молиявий аҳволини мустаҳкамлаши билан муҳим аҳамият касб этади.

ВАТАН — МУҚАДДАС УНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ШАРАФЛИ БУРЧДИР!

1 ⟹

Хўш, улар нима беради? Бундай рейтинглар, аввало, ўша давлатнинг халқаро майдондаги имиджини ифодалайди. Қолаверса, инвестициялар оқимини, ҳамкорликка бўлган интилишни, сайёҳлар қизиқишини кучайтиради. Бошқача айтганда, одамларнинг бирор-бир мамлакат ҳақидаги тасаввурини бойитишда бундай рўйхатларнинг таъсири катта.

Қувонарлиси, Ўзбекистон сўнгги вақтларда жуда кўп соҳалар бўйича ана шундай рейтинглардаги позициясини тобора яхшилаб бормоқда. Фикримизга мудофаа соҳасига оид айрим мисолларни асос қилиб келтирсак. Ўтган йили "Global Firepower" таҳлил компанияси томонидан тузилган дунёнинг энг кучли армиялари рейтинги (Military Strength Ranking)да мамлакатимиз 48-ўринни эгаллаган эди. Жорий йилда эса ушбу рўйхатда давлатимиз 39-ўринга кўтарилди. Яъни 9 поғона ўсиш кузатилди. Рейтингни шакллантиришда 136 мамлакат қуролли кучларига 50 дан ортиқ, хусусан, қуруқликдаги ва денгиздаги қўшинлар, ҳарбий-ҳаво кучлари салоҳияти, ҳарбий хизматга лаёқатли аҳоли сони, ушбу соҳанинг молиялаштирилиши каби қатор кўрсаткичлар бўйича эътибор қаратилди.

Ҳарбий хизматчиларимизнинг ҳам жанговар тайёргарлик даражаси юксалиб бораётганини бошқа бир далилда кўриш мумкин. Буюк Британияда қирқ йилдан буён қўшин разведкачилари ўртасида "Кембрия патрули" халқаро танлови ўтказилади. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги жамоаси унда илк бор 2017 йилда қатнашганига қарамай, иккинчи поғонадан жой олди. Орадан атиги бир йил ўтиб, яъни яқинда ташкил этилган навбатдаги "Кембрия патрули"да ҳарбий хизматчиларимиз биринчи ўринни эгаллади. 34 давлатнинг 123 жамоаси орасида бундай муваффақиятга эришилиши, албатта, бизга жуда катта ғурур бағишлайди.

— Бу Президентимиз ташаббуси асосида мамлакатимиз Қуролли Кучларида ўтказилаётган ислоҳотлар самараси, мазкур йўналишда олиб борилаётган ишлар нақадар тўғри эканининг яққол исботидир, — дейди Мудофаа вазирлиги масъул ходими Темур Нарзиев — Янгиланишлар жараёнида мамлакатимиз тараққиётининг "йўл харитаси"га айланган Ҳаракатлар стратегияси мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилаётир. Жумладан, унинг асосида ўтган вақт мобайнида соҳага дахлдор 46 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинди. Ҳарбий қисмларнинг тузилмалари тўлиқ янгиланди. Самарасиз ва бирбирини такрорлайдиган ҳарбий қисмлар қисқартирилди. Озиқ-овқат билан таъминлашда аутсорсинг тизими жорий этилди.

Армия ҳамда халқ бирлигини таъминлаш мақсадида барча ҳудудда ҳарбий-маъмурий секторлар ташкил қилинди ва улар самарали фаолият юритмоқда. Шунингдек, соҳага ихтисослаштирилган корхоналарни бирлаштирадиган Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси ташкил этилди.

Ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари ва соҳа фахрийларини ижтимоий ҳимоялашга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Ҳозирги кунга қадар Ўзбекистон армиясида кузатилмаган яна бир муҳим воқеа хусусида ҳам тўхталиб ўтиш ўринлидир. Маълумки, Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев кўрсатмасига биноан, Мудофаа вазирлиги қўшинларининг жанговар тайёргарлигини текшириш учун жорий йил 26 ноябрь эрта тонгда қўшинлар "Тревога!" сигнали билан юқори жанговар шайлик ҳолатига келтирилди. Тўсатдан бундай текширув ўтказилишидан мақсад — жорий йил давомида Мудофаа вазирлиги қўшинлари ва бошқарув органларида амалга оширилган ишларни баҳолаш ҳамда таҳлил қилишдан иборат эди.

Юқори даражадаги жанговар шайликка келтирилган бўлинмаларнинг эҳтимолий хавфни қайтаришга доир махсус-тактик машқлари Чирчиқ дала ўқув майдонида ҳам ўтказилди ва давлатимиз раҳбари 28 ноябрда ана шу жараёнларни кузатди. Президентимиз ўша куни Қуролли Кучлар академиясида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган таркибдаги йиғилишида эришилган натижаларни эътироф этган ҳолда, йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан аниқ вазифаларни белгилаб, ислоҳотларни изчил давом эттириш бўйича топшириқлар берди. Улар ижросини таъминлаш юзасидан саъй-ҳаракатлар олиб борилаётир.

— Ҳадемай, Қуролли Кучларимиз ташкил этилганлигининг 27 йиллиги ҳамда Ватан ҳимоячилари куни мамлакатимизда кенг нишонланади, — дейди Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси бошлиғи Акмал Ортиқов. — Бу байрамнинг ҳаётимизда тутган ўрни ниҳоятда катта. Чунки миллий армиямиз юртимиз мустақиллиги ва ҳудудий яхлитлиги, барқарор ривожланиши ҳамда халқимиз тинчлигининг ишончли кафолатидир. Шундай экан, тантаналарни кўтаринки руҳда, юксак савияда ўтказиш жуда муҳим вазифадир. Бу борада жорий йил 13 декабрда давлатимиз раҳбари алоҳида фармойиш имзолади. Унга асосан, 2018 йил 15 декабрдан 2019 йил 15 январга қадар ватанпарварлик ойлигини ўтказиш бўйича тадбирлар Дастури қабул қилинди. Байрам тадбирларини "Ватан — муқаддас, уни ҳимоя қилиш шарафли бурчдир!" деган умумий ғоя остида ташкиллаштириш белгиланди. Мазкур жараёнларга кенг аҳоли қатламлари, айниқса, ёшларни жалб қилиш кўзда тутилган. Масалан, давлат ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари томонидан ўзлари таҳсил олган олий таълим муассасалари, академик лицейлар, касб-ҳунар коллежлари ҳамда умумтаълим мактабларида "Мардлик ва жасорат" мавзусидаги дарслар ўтказилади. Бундай мулоқотлар ёшларда ҳарбий хизматга бўлган қизиқишни орттириши, шубҳасиз.

Давлат мукофоти билан тақдирланганлар, "Энг илғор сержант", "Энг илғор гуруҳ командири", "Энг илғор взвод командири", "Энг илғор батальон командири", "Энг илғор бригада командири", "Энг илғор қўшилма", "Энг илғор олий ҳарбий таълим муассасаси" ва "Энг илғор мудофаа ишлари бошқармаси" номинациялари бўйича ўз касбининг устаси унвонига ўтказилган республика танлови ғолиблари ҳамда жанговар-хизмат фаолиятида юқори натижаларни қўлга киритган ҳарбий хизматчиларни қутлаш бўйича тантанали тадбирлар ташкил қилинади. Қолаверса, ҳарбий ватанпарварлик йўналишида энг яхши маҳалла, энг яхши "Жасорат" клуби, энг яхши ҳарбий қисмнинг Ўзбекистон ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилоти ва энг яхши бошланғич чақирувга қадар тайёргарлик ўқитувчиси танловларининг ўтказилиши ҳамда ғолибларнинг рағбатлантирилиши режалаштирилган.

Тегишли вазирлик ва идоралар билан ҳарбий хизматчилар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоялашга ҳам алоҳида аҳамият қаратилади.

Дастурдан яна бир қанча амалий чора-тадбирлар ўрин олган бўлиб, буларнинг барчаси аҳолида миллий армиямиздан фахрланиш ва унга бўлган ишонч ҳиссини ошириш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда алоҳида аҳамият касб этади.

Шавкат ОРТИҚОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

Тиббий маслаҳат

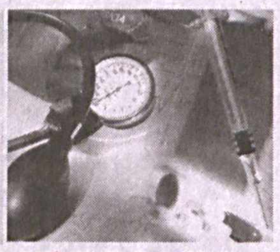

"Иссиқ жон иситмасиз бўлмайди". дейди халқимиз. Шу боисдан ҳам инсон ҳар доим ўз соғлиғига эътиборли бўлиши зарур. Агар сизда қон босими тез-тез кўтарилиб турса, у ҳолда буни меъёрга келтириш ўз қўлингизда. Бунинг учун қуйидагиларга амал қилсангиз кифоя.

Қон босими ошганда...

Аввало, асабийлашманг. Спиртли ичимликлар, ҳайвон ёғи (мол чарвиси), шакар, маргарин, ёғли сут маҳсулотлари, жигар, дудланган маҳсулотларни тановул қилмаганингиз маъқул. Бироқ мевалар, қора нон, ловия, нўхот, соя, кунгабоқар ёғи, гуруч, денгиз маҳсулотлари, қатиқ, айрон, мева шарбатлари истеъмоли мумкин. Шўр, жуда ширин нарсаларни таомномангиздан чиқариб ташлаганингиз яхши.

Шунингдек, кунлик режимга риоя қилинг. Яъни уйқуга ётишдан камида 2-3 соат олдин овқатланманг. Кишининг асабига тегадиган кўрсатувлар, қўрқинчли киноларни кўрмаганингиз маъқул. Иложи бўлса, уйқудан олдин кўчада, тоза ҳавода бир оз сайр этинг, кейин илиқ ванна қабул қилинг.

Тунда мириқиб ухланг. Эрталаб эса хушчақчақ бўлиб туринг, токи кун давомида ана шундай кайфиятда юрасиз. Тонгда бир стакан илиқ сув ичсангиз фойдадан холи бўлмайди. Ва энг муҳими, ҳар куни эрталаб жисмоний тарбия билан шуғулланинг, 5 — 7 километр пиёда юринг.

Анжир ва зайтун — кони фойда

Кўпчилигимиз анжир ва зайтунни қўшиб истеъмол қилинишининг фойдаларидан бехабармиз. Агар улар биргаликда тановул қилинса, қондаги холестерин миқдорини камайтиради, аёлларнинг фарзандли бўлиш имконини оширади, инсон жисмини ёшартириш ва чирой бағишлашга ёрдам беради, қарилик аломатларини йўқотади, иш қобилиятини оширади, танага қувват бағишлайди, юракни қувватлантиради ҳамда руҳий хасталикларга қарши курашади.

Олимлар айнан анжир ва зайтун "methalonids", деб номланган моддага бой эканлигини кашф этганлар. У инсон организмида 15 ёшдан 35 ёшгача фаол ажралиб чиқади. 40 ёшдан кейин бу модда секрецияси камаяди.

Япон олимлари анжирда мавжуд бўлган "methalonids" моддасининг таъсири фақат зайтун билан аралашгандагина фаол бўлишини аниқлаганлар. Энг яхши таъсир даражаси 1 дона анжир, 7 дона зайтун билан истеъмол қилинганда ундаги моддаларнинг таъсир даражаси тенг бўлиши исботланган.

Шамоллашдан ҳимояловчи маҳсулотлар

Ўлкамизда қиш. Табиийки, кишиларда иқлим ўзгариши билан боғлиқ хасталиклар ҳам кузатилади. Айниқса, шамоллаш ёшу кексаларга бирдек таъсир ўтказиши мумкин.

Хўш, бундай пайтда касалликдан фориғ бўлиш учун нималарга эътибор бериш лозим? Халқ табобатида синалган бир қатор усуллар борки, буларни билиш сиз учун фойдадан холи эмас.

Шамоллаганда, саримсоқпиёзнинг бир бўлагини чайнаш ёки бўлакчаларга бўлиб ейиш тавсия этилади. У оғиз бўшлиғи ҳамда ичакларни бактериялардан тозалайди. Қизил булғор қалампири эса иммунитетни мустаҳкамлайди. Брокколи А, С, Е витаминлар манбаи бўлиб, иммун тизимини фаоллаштиради. Наъматак яллиғланишга ва инфекцияларга қарши курашиш хусусиятига эга. Шунингдек, асал, сабзи, йогурт ва кефир, кўпроқ қайнатиб сал совитилган сувни ичиш ҳам дарддан тезроқ халос бўлишга ёрдам беради.

Интернет материаллари асосида
Ниятжон РАСУЛОВА
тайёрлади.

Танлов

Пойтахтимизда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи томонидан қатор ташкилотлар ҳамкорлигида "Ёш китобхон" республика кўрик-танлови кўтаринки руҳда ўтказилди.

ЯНА БИР ЁШ КИТОБХОНГА «SPARK» БЕРИЛДИ

Уч ёш тоифасида ташкил этилган беллашувнинг 20 — 30 ёшлилар ўртасидаги босқичи қизғин ва баҳс-мунозараларга бой бўлди. 14 нафар қатнашчи "Ўзбек адабиёти билимдони", "Жаҳон адабиёти билимдони", "Буюк мутафаккир ва адиб", "Шеърият" йўналишларида билим ҳамда салоҳиятларини намоён этдилар.

Ҳакамлар ҳайъати иштирокчиларни баҳолашда уларнинг белгиланган китобларни ўқиганлиги, асарнинг мазмун-моҳиятини қанчалик тушунгани ва уни таҳлил қилиб бера олиш қобилиятига алоҳида эътибор қаратди.

Натижаларга кўра, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетининг 3-босқич талабаси, пойтахтлик Шоҳсанам Холбоева 327,2 балл билан "Ёш китобхон" танловининг республика босқичида ғолибликни қўлга киритиб, Президент совғаси — "Spark" автомобили ва "Kitob olami" дўконига уч ойлик харид учун 20 фоиз чегирмага сазовор бўлди.

Дилшод КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИШОНЧЛИ БОШҚАРУВЧИ ИШОНЧНИ ОҚЛАЯПТИМИ?

Жорий йилнинг июль ойида "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" акциядорлик жамиятининг давлат улуши ишончли бошқарувчи "SFI Management Group" компаниясига топширилган эди.

Анжуман

Хўш, бу мамлакатимиз кон-металлургия саноатидаги йирик ишлаб чиқариш субъектларидан бири ҳисобланган мазкур корхона ҳаётида қандай ўзгаришлар ясамоқда?

Бинобарин, компания олдига замонавий технологиялар ва инвестициялар жалб қилинган ҳолда, қисқа муддат ичида ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, маҳсулотлар сифатини яхшилаш ҳамда уларнинг турини кўпайтириш вазифалари белгилаб берилган эди.

Тошкент шаҳрида ташкил этилган матбуот анжуманида асосий эътибор уларнинг ижросига қаратилди.

— Ишончли бошқарувчи "SFI Management Group" компанияси томонидан, энг аввало, маҳаллий ва чет эллик олимлар, шунингдек, соҳа экспертлари жалб қилиниб, комбинатнинг реал ишлаб чиқариш ҳолати ўрганилди, — дейди "Олмалиқ кон-металлургия комбинати" акциядорлик жамияти истиқболли ривожлантириш ва инвестициялар бўйича бошқаруви раиси ўринбосари Зоҳиджон Ишмуҳамедов. — Шу асосда унинг фаолияти самарадорлигини ошириш юзасидан истиқболли дастурлар ишлаб чиқилди, аниқ чора-тадбирлар белгилаб олинди. Хусусан, 2022 йилгача стратегик аҳамиятга эга инвестициявий лойиҳаларга 500 миллион АҚШ долларидан ортиқ сармоя жалб этиш мўлжалланмоқда. Ваҳолонки, охирги 10 йил давомида умумий қиймати 1 миллиард долларлик инвестициявий лойиҳалар амалга оширилган.

Айтиш жоизки, соҳада бой тажрибага эга комбинат томонидан ер ости бойликлари, асосан, очиқ усулда қазиб олиниб, рангли ва қимматбаҳо металлар ишлаб чиқариляпти. Кейинги пайтда фаолият йўналиши янада кенгайтирилиб, ҳудудларда муҳим қурилиш ашёси — цемент тайёрлаш ҳам ўзлаштирилгани диққатга сазовор.

Эндиликда янги конларни ўзлаштириш, мавжуд қувватларни модернизация қилишга устувор аҳамият қаратилмоқда.

Ўрта ва узоқ истиқболда умумий қиймати 2 миллиард доллардан зиёд бўлган бешта инвестициявий лойиҳа амалга оширилиши кўзда тутилган. Масалан, қиймати 1,7 миллиард долларлик "Ёшлик I" кони ўзлаштирилиб, қазиб олиш ҳажми 2027 йилда белгиланган қувватга чиқарилса, "Қизил олма" конида "Самарчук" ва "Междуречье" ер ости конлари қурилади.

Ушбу лойиҳалар туфайли рудани қазиб олиш ҳажми ўртача 26 миллион тоннага кўпайтирилади. Натижада 6 мингдан ортиқ янги иш ўринлари яратилиб, рангли ва қимматбаҳо металлар ишлаб чиқариш суръати ҳам ортади.

Нодирбек ИБОДУЛЛАЕВ.

СУРХОНДАРЁЛИКЛАР АФҒОНИСТОНГА БОРДИ

Афғонистон Ислом Республикаси Балх вилояти маъмурияти таклифига кўра, бир гуруҳ сурхондарёлик мутасаддилар ва тадбиркорлар қўшни давлатга ташриф буюрди. Ҳайратон шаҳридаги "Астрас" меҳмонхонасида икки қўшни вилоят раҳбарлари ва ишбилармон доира вакиллари иштирокида савдо-иқтисодий, маданий-гуманитар ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Ҳамкорлик

— Афғон заминида тинчлик, барқарорликни таъминлашда Ўзбекистон энг яқин кўмакчи сифатида ўзини тўла намоён этмоқда, — дейди Балх вилояти волийси Муҳаммад Исҳоқ Раҳгузар. — Термизда афғонистонлик талабаларни ўқитиш таълим маркази фаолият олиб бораётгани, ихтисослаштирилган шифохонада фуқароларимизга тиббий хизмат кўрсатиш учун қулай шароитлар яратилгани, Сурхондарё вилояти маъмурий марказида Афғонистон консуллик идораси иш бошлагани, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан Афғонистон Олий таълим вазирлигига 25 та автобус тақдим этилгани фикримиз далилидир.

Сурхондарё вилоятида афғонистонлик инвесторлар иштирокида 90 дан ортиқ қўшма корхоналар самарали фаолият юритяпти. Жорий йилда Сурхондарёдан қўшни давлатга 33,5 миллион долларлик 37,7 минг тонна мева-сабзавот экспорт қилинди. Янги барпо этилаётган "Термиз" эркин иқтисодий зонаси бу борадаги имкониятлар салмоғини оширади.

Мулоқот чоғида ҳамкорликни янада кенгайтириш масалалари муҳокама этилди.

Илҳом РАҲМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Хабар

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2018 ЙИЛ 6 ОКТЯБРДАН 12 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ ХАБАР ҚИЛАДИ.

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг 2018 йил 26 сентябрдаги 5-мб-сон "Электрон рақамли имзодан фойдаланган ҳолда электрон шаклда давлат статистика ҳисоботини тақдим этиш тартиби тўғрисида низомнинг 1-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 8 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2479-1. (2018 йил 9 октябрдан кучга кирди).

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг 2018 йил 31 августдаги 01-02/12-59-сон "Чет эл товарларини ташиш жараёнида божхона тўловлари тўланишини таъминлашни ваколатли шахслар билан реал вақт режимида интерактив шаклда ўзаро ҳамкорлик асосида ҳисобга олиш ва назорат қилиш тартиби тўғрисидаги низомга қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 8 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2823-1. (2019 йил 10 январдан кучга киради).

3. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 10 сентябрдаги 20-2018-сон "Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчилар таркибининг ўқув юкламаси ҳамда ўқув-услубий, илмий тадқиқот ва "Устоз шогирд" ишларини белгилаш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги буйруғи.

2018 йил 8 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3076. (2018 йил 9 октябрдан кучга кирди).

4. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 14 сентябрдаги 22-2018-сон "Олий таълим муассасаларида таълим соҳалари блоклари ва шакллари бўйича бир нафар ўқитувчи ҳисобига тўғри келадиган талабалар сони нисбатининг нормативларига ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги буйруғи.

2018 йил 10 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2945-1. (2018 йил 10 октябрдан кучга кирди).

5. Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси қўмондонининг 2018 йил 24 сентябрдаги 243-сон "Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси бўлинмаларига контракт бўйича ҳарбий хизматга номзодларни танлаш ва қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги буйруғи.

2018 йил 10 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3060-1. (2018 йил 10 октябрдан кучга кирди).

6. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Молия вазирлигининг 2018 йил 24 августдаги 18-2018, 22-қ/қ, 122-сон "Олий таълим муассасалари бошқарув, техник, хизмат кўрсатувчи ва ўқув-ёрдамчи ходимларининг намунавий штатларини тасдиқлаш тўғрисида"ги қарорга ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 11 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2859-1. (2018 йил 11 октябрдан кучга кирди).

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитасининг 2018 йил 28 сентябрдаги 129, 2018-73-сон "Республика истеъмолчиларига электр энергияси ва табиий газни миллий валютада сотишдан тушадиган Мажбурий ижро бюросини ривожлантириш жамғармасини шакллантириш манбаси сифатида белгиланган маблағларни ҳисоб-китоб қилиш тартиби тўғрисидаги низомга қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 11 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2902-1. (2018 йил 12 октябрдан кучга кирди).

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг 2018 йил 15 августдаги 2018-65-сон "Кўчмас мулк ижара шартномаларини давлат солиқ хизмати органларида мажбурий ҳисобга қўйиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 11 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3077. (2019 йил 1 январдан кучга киради).

9. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2018 йил 8 сентябрдаги 29/8-сон "Очиқ валюта мавқеини юритиш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қарори.

2018 йил 11 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1497-3. (2018 йил 12 октябрдан кучга кирди).

II. Давлат реестридан чиқарилди:

1. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирининг "Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчилар таркибининг ўқув, илмий-методик, илмий тадқиқот, ташкилий-методик, маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишлар юкламасини аниқлаш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги буйруғи (рўйхат рақами 2720, 2015 йил 19 октябрь).

Адлия вазирининг 2018 йил 8 октябрдаги 482-мҳ-сон буйруғига асосан давлат реестридан чиқарилди.

2. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг "Маълумотларни узатиш тармоқлари, шу жумладан, интернет хизматларини кўрсатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги буйруғи (рўйхат рақами 1417, 2004 йил 5 октябрь), шунингдек, унга ўзгартиришлар (рўйхат рақами 1417-1, 2013 йил 22 май), (рўйхат рақами 1417-2, 2015 йил 25 май).

Адлия вазирининг 2018 йил 10 июлдаги 362-мҳ-сон буйруғига асосан давлат реестридан чиқарилди.

Мазкур ҳужжатлар қонунчиликка ўзгартириш киритилиши ва/ёки янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиниши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2018 ЙИЛ 13 ОКТЯБРДАН 19 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ ХАБАР ҚИЛАДИ.

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2018 йил 8 сентябрдаги 29/3-сон "Ўзбекистон Республикаси тижорат банкларида бухгалтерия ҳисобининг ҳисобварақлар режасига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қарори.

2018 йил 15 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 773-37. (2018 йил 16 октябрдан кучга кирди).

2. Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг 2018 йил 6 октябрдаги 276-сон "Идоравий ва спорт ўқотар қурол ҳамда унинг ўқ-дорилари сақланадиган хоналарнинг муҳандислик-техник жиҳатдан мустаҳкамлиги ҳамда қўриқлаш-ёнғиндан сақлаш сигнализацияси воситалари билан жиҳозланишига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги буйруққа ўзгартиришлар киритиш тўғрисида"ги буйруғи.

2018 йил 15 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2700-1. (2018 йил 16 октябрдан кучга кирди).

3. Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг 2018 йил 6 октябрдаги 277-сон "Идоравий ва спорт ўқотар қурол ва ўқ-дориларни ҳисобга олиш китоблари ҳамда уларни бериш ва қабул қилиш журналларини юритиш тартибига қўйиладиган ягона талабларни тасдиқлаш ҳақида"ги буйруққа ўзгартиришлар киритиш тўғрисида"ги буйруғи.

2018 йил 15 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2702-1. (2018 йил 16 октябрдан кучга кирди).

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг 2018 йил 15 октябрдаги 8, 43-сон "Нотариал идоралар ва адвокатлик тузилмаларида жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ички назорат қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги қарорга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 15 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2020-3. (2019 йил 18 январдан кучга киради).

5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Касб-ҳунар таълими маркази, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 17 сентябрдаги 10/кқ, 7-мҳ, 23-2018-сон "Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида якуний давлат аттестациясини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги қарори.

2018 йил 16 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2011-3 (2018 йил 17 октябрдан кучга кирди).

6. Ўзбекистон Республикаси Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш давлат инспекциясининг 2018 йил 2 октябрдаги 123-н-сон "Ўзбекистон Республикаси фуқаро авиациясининг авиакорхоналаридаги ўқув юртларини сертификатлаш қоидаларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида"ги буйруғи.

2018 йил 16 октябрда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1881-2. (2018 йил 17 октябрдан кучга кирди).

ДУНЁ ҲАМЖАМИЯТИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ МАЪРИФАТ ВА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИК ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

Хелена ФРЕЙЗЕР,
БМТнинг Ўзбекистондаги доимий вакили:

— "Маърифат ва диний бағрикенглик" деб номланган махсус резолюциянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо мамлакатлар томонидан бир овоздан қабул қилиниши жуда муҳим аҳамиятга эга. Барча давлатлар Ўзбекистон томонидан илгари сурилган конструктив таклиф, яъни дунёдаги мавжуд динларга мансуб маърифий бағрикенглик маданиятини кучайтиришга оид ғояни қўллаб-қувватлади. Чунки ушбу резолюция бағрикенглик билан бирга, маданий ва диний билимларни кучайтириш тамойилларини олға сурган ҳолда глобал тинчлик ва фаровонлик учун устувор йўналиш сифатида хизмат қилиши билан эътиборга молик.

Агар 2017 — 2021 йилларга мўлжалланган Ҳаракатлар стратегиясига назар ташласак, ундаги беш йўналишдан бирида миллатлараро тотувлик ва бағрикенглик, ҳамжиҳатлик масалалари ўз ечимини топган. Ўзбекистон раҳбарияти томонидан амалга оширилаётган ислоҳотларда ҳам бунга гувоҳ бўлиш мумкин. Шу билан бирга, Президент Шавкат Мирзиёев ўтган йили БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида иштирок этиб, ушбу масалаларга жаҳон ҳамжамияти эътиборини қаратди. Ўзбекистон раҳбари ўз нутқида бевосита диний ва маърифий бағрикенгликни тарғиб қилиш барқарор ривожланиш, хавфсизлик ва тинчлик учун муҳим устувор йўналиш эканлигини таъкидлаб ўтди.

Бинобарин, Ўзбекистоннинг бу ташаббуси энди халқаро майдонда ҳам юксак эътироф этилди. Қабул қилинган резолюция бевосита дин ва фикр эркинлигини тарғиб этишга чорлайди. Мазкур ҳужжат Ўзбекистоннинг айнан ушбу масалаларда бой тарих ва тажрибага эгалигидан далолат беради.

Ирфон Юсуф ШОМИЙ,
Покистон Ислом Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси:

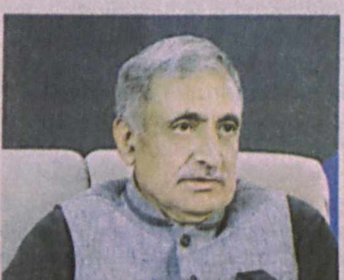

— БМТ Бош Ассамблеяси томонидан жорий йил 12 декабрь куни махсус резолюциянинг қабул қилиниши Покистон томонидан тўлиқ маъқулланди. Унинг ҳаммуаллифлари қаторидан дунёнинг барча минтақасидан 51 давлат жой олгани диққатга сазовордир. Ўзбекистон томонидан ишлаб чиқилган ҳужжатга БМТга аъзо 193 та мамлакат вакиллари якдиллик билан овоз берди. Президент Шавкат Мирзиёев республикада резолюция учун асосга айланган виждон ва эътиқод эркинлигини таъминлаш, мазкур соҳани ривожлантириш учун эзгу саъй-ҳаракатларни амалга оширмоқда. Ўйлашимча, барча давлатлар томонидан муроса йўли билан маъқулланган ва қабул қилинган ушбу ҳужжат БМТга аъзо мамлакатлар Ўзбекистон раҳбари ташаббусига юксак баҳо берганини исботлайди. Зеро, унда диний бағрикенглик, халқ ва инсон ҳуқуқлари бирдамлигига урғу берилган. Мазкур резолюция жаҳондаги жамики давлатлар учун аъло даражадаги қўлланма ҳужжатга айланиши мумкин, деб ҳисоблайман.

Яқинда Самарқандда инсон ҳуқуқлари бўйича биринчи Осиё форуми бўлиб ўтди. Унинг якунларига кўра, Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси ва Барқарор ривожланиш мақсадларида белгиланган вазифаларни самарали ижро этиш истиқболларига бағишланган ҳужжат қабул қилинди. Халқаро жамоатчилик, жумладан, умумий тарих, маданият ва дин бирлаштириб турадиган минтақа давлатлари мазкур ташаббусларни тўлиқ қўллаб-қувватлайди.

ВИКЕНТИЙ,
Тошкент ва Ўзбекистон митрополити:

— Дунё жамоатчилиги Ўзбекистон ташаббуси билан илгари сурилган "Маърифат ва диний бағрикенглик" деб номланган махсус резолюцияни қабул қилгани бежиз эмас. Чунки Ўзбекистонда кўп асрлар давомида тинчлик ва осойишталик муҳити қарор топган. Ўзбекистонни бағрикенглик бешиги, деб аташ мумкин. Мазкур резолюция худди Ўзбекистондаги каби дунё халқлари тинч-тотув, дўстона ҳаёт кечирсин деган, эзгу ғояни тарғиб қилади.

Биз турли миллат ва конфессиялар вакиллари Президент томонидан ҳар бир ташаббусимизнинг қўллаб-қувватланиши ҳамда эҳтиёжларимизга кўмакни доимо ҳис қилиб турибмиз. Бундай эътибор ва ҳурматдан жуда миннатдормиз.

HARAKATLAR STRATEGIYASI
2017-2021

V. Хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенгликни таъминлаш ҳамда чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий ташқи сиёсат

Амани ЭЛЕТР,
Миср Араб Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси:

— БМТ Бош Ассамблеясида жуда муҳим ҳужжат тасдиқланди. Миср томони Ўзбекистон раҳбари ташаббусига тўлиқ қўшилди. Мамлакатларимиз давлатда, унинг изчил равнақ топишида диний бағрикенглик аҳамиятини тушунади. Резолюциядаги эътиборли жиҳатлардан бири таълимдир. У эрта ёшдан бошлангани муҳим аҳамиятга эга. Фақат шу йўл билан ўсиб келаётган авлодда бошқа миллат, турли дин ёки эътиқод вакилларига нисбатан ҳурмат ҳиссини шакллантириш, одамларнинг дунёқарашини кенгайтириш мумкин. Билимсизлик эса қўрқувни туғдиради.

Мисрда ҳам, Ўзбекистондаги каби турли динларга эътиқод қилувчилар яшайди. Масалан, бизда эътиқод эгаларининг ўн фоизини христианлар ташкил этади. Мамлакатингизда диний урф-одатларни амалга ошириш учун шароитлар яратиб берилган, виждон эркинлиги таъминланяпти. Бу эса жамиятда тинчлик ва ҳамжиҳатликни сақлашнинг зарур омилига айланмоқда. Махсус резолюцияни қабул қилиш ташаббуси Президент Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилди. Ўзбекистон раҳбари халқаро ҳамжамият олдида турган таҳдидлар, хатарлар ва муаммоларни теран ҳис этади. Диний бағрикенглик муҳим эканлигига етарлича баҳо бермаслик эса дунёнинг турли нуқталарида қарама-қаршиликларга, йўқотишларга олиб келади. Маданиятлараро мулоқот кўплаб муаммоларнинг олдини олиш, бегуноҳ инсонларни ҳимоя қилиш имконини беради. Ушбу жараёнда оммавий ахборот воситалари тинчлик ва бағрикенгликнинг асосий тарғиботчиларидан бирига айланиши мумкин. Резолюцияда халқлар ўртасидаги ҳамкорликни таълим, фан, маданият воситасида кенгайтириш йўли билан ҳамжиҳатлик ва хавфсизликни қўллаб-қувватлашда ЮНЕСКОнинг ҳал қилувчи роли тан олинади. У тўғри йўналишдаги қадам, сайёрамизнинг турли нуқталарида тинчлик ва осойишталикка эришиш учун тўлақонли мулоқотни таъминлаш имконини яратади, деб ўйлайман.

Владимир НОРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти директори:

— БМТ Бош Ассамблеясининг ялпи сессиясида "Маърифат ва диний бағрикенглик" резолюциясининг қабул қилиниши ниҳоясига етаётган 2018 йилнинг унутилмас воқеаси бўлди. У мамлакатимиз Президенти Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида юртимизда миллатлараро ва диний бағрикенгликни ҳамда диний эркинликни таъминлаш борасида узоқни кўзлаб олиб борилаётган изчил чора-тадбирларнинг дунё ҳамжамияти томонидан тамомила тан олинишининг ёрқин ифодасидир.

Дастлаб бу резолюцияни қабул қилиш таклифи давлатимиз раҳбари томонидан 2017 йил сентябрь ойида БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида илгари сурилди. Президентимиз ушбу ташкилотнинг олий минбаридан сессия қатнашчиларига "Маърифат ва диний бағрикенглик" махсус резолюциясини қабул қилиш таклифи билан чиққан эди. Бундан ташқари, ушбу муҳим халқаро ҳужжатда диний бағрикенгликнинг таъминланиши умумий тинчлик, ижтимоий адолат, дўстлик, инсон ҳуқуқлари ҳимоясини кучайтириш, саводсизлик ва жаҳолатнинг олдини олишга хизмат қилиши таъкидланган.

Шу билан бирга, бугунги кунда ёшлар радикаллашуви муаммоси энг хавфли ва кескин масалалардан биридир. Экспертларнинг фикрича, бугунги кунда диний-экстремистик ташкилотлар сафида дунёдаги ёш авлоднинг 18 ёшга етмаган тахминан 300 мингга яқин вакиллари мавжуд.

Юқорида айтиб ўтилган муаммоларни инобатга олган ҳолда, Ўзбекистонда терроризм ва экстремизмга қарши кураш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш масаласидаги ёндашувлар концептуал жиҳатдан кўриб чиқилди.

Шуларни назарда тутган ҳолда, асосий эътибор ҳуқуқий маданиятни ошириш, диний маърифатни кучайтириш орқали инсонлар "онгини забт этиш" масаласига қаратилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, бугунги кунда Ўзбекистондаги миллат ва динлараро тотувлик, дўстлик ҳамда бағрикенглик муҳити ёш авлодни соғлом ва баркамол шахс бўлиб вояга етишида, миллий ҳамда умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялашда, қолаверса, Ватанимиз обрў-эътиборини халқаро майдонда янада юксалтиришда муҳим омил бўлмоқда.

Баҳром АБДУҲАЛИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси вице-президенти:

— Давлатимиз раҳбари Ислом ҳамкорлик ташкилоти ташқи ишлар вазирларининг 43-сессиясида Самарқандда Имом Бухорий номидаги халқаро илмий-тадқиқот маркази ҳамда пойтахтимизда Ўзбекистон халқаро ислом академияси ҳузурида Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича ислом ташкилотининг махсус кафедрасини очиш бўйича ташаббусларни илгари сурган эди. Президент Шавкат Мирзиёевнинг ташаббусларини ҳаётга татбиқ этиш, хусусан, Ўзбекистондаги Ислом цивилизацияси марказини яратиш борасида катта ишлар олиб борилипти. "Маърифат ва диний бағрикенглик" махсус резолюциясидаги бандлардан бири маърифат, динлараро ва конфессиялараро бағрикенглик билан боғлиқ бой маданий меросни ўрганиш ҳамда илмий тадқиқот ишларини олиб бориш ҳисобланади. Ўрта аср олимлари томонидан бебаҳо мерос қолдирилган. Резолюция мамлакатларни ана шуни ўрганишга чақиради. Ушбу ҳужжатнинг қабул қилиниши Ўзбекистон раҳбарининг маърифат, динлараро ва конфессиялараро бағрикенглик бўйича ташаббуслари жаҳон ҳамжамияти томонидан қўллаб-қувватланаётганининг ёрқин акссадосига айланди.

Содиқ ИМОМИ,
Тожикистоннинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси:

— БМТ Бош Ассамблеяси томонидан "Маърифат ва диний бағрикенглик" махсус резолюциясининг қабул қилиниши ўзбек дипломатиясининг катта ютуғидир. Ҳужжатни дунёнинг 50 дан ортиқ давлатлари қўллаб-қувватлагани Президент Шавкат Мирзиёев томонидан билдирилган ғоянинг долзарблигини кўрсатади.

Замонавий дунёда диний бағрикенгликсиз, ўзаро диний эркинликка ҳурматсиз, эътиқод эркинлигини таъминламасдан туриб юксалишга эришиш даргумон. Чунончи ривожланаётган мамлакатларимиз жамиятда, бирдамлик, хусусан, диний бағрикенглик орқали ҳамжиҳатликни таъминлашга алоҳида эҳтиёж сезяпти. Биз Ўзбекистон ҳаётининг деярли барча соҳасида изчил ислоҳотлар олиб борилаётгани, шу аснода ўзгаришларнинг аҳамияти ва амалга оширилиши борасида жамиятда якдил фикр ҳукмронлик қилиши учун амалий ишлар қилинаётганига бевосита гувоҳмиз. Ўзбекистондаги туб ижобий янгиланишларнинг муваффақиятлари замирида айнан шу жиҳатлар мужассамдир. Шу билан бирга, миллатлараро ва конфессиялараро ҳамжиҳатлик ва бунёдкорлик йўлидан қадам ташлаётган ҳар қандай давлат учун долзарб вазифадир.

Мосуд МАННАН,
Бангладеш Халқ Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси:

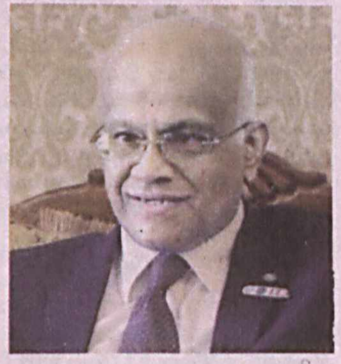

— "Маърифат ва диний бағрикенглик" махсус резолюцияси 50 дан зиёд давлатлар, жумладан, Бангладеш ҳаммуаллифлигида қабул қилинди. Бизнинг мамлакат ҳамиша тинчлик, ҳамжиҳатлик ва диний бағрикенглик тарафдори бўлиб келган. Айнан шунинг учун ҳам Бангладеш Президент Шавкат Мирзиёев ташаббусини қўллаб-қувватлагани ҳолда, Ўзбекистон раҳбарияти билан ҳамфикр эканлигини намоён этди. Республикада элчи сифатида фаолият юритаётган давримда давлат вакиллари томонидан турли дин ва эътиқод, миллат ҳамда элат вакилларининг сиқувга олиниши ҳолатлари ҳақида бирор марта ҳам эшитмаганман. Аксинча, улар тинч-тотув, дўст ва ҳамжиҳат бўлиб яшаётганига гувоҳман. Бундай муҳит кўп жиҳатдан Ўзбекистон етакчисининг узоқни ўйлаб олиб бораётган ҳамда конструктив сиёсати шарофатидан юзага келди. Аҳолининг кўпчилик қисми ислом динига эътиқод қилади, бироқ бу одамларнинг ўзаро муносабатларига таъсир ўтказмайди. Бу нафақат қонунларда шундай белгилаб қўйилгани учун, балки Ўзбекистон халқига қадим-қадимдан хос бўлган ўзаро ҳурмат, бағрикенглик, меҳмондўстлик фазилатлари туфайлидир. БМТ Бош Ассамблеяси томонидан махсус резолюциянинг қабул қилиниши мазкур ижобий муносабатлар натижасидир. Ўзбекистон — тинч ва хавфсиз мамлакат, бу ерда турли эътиқод эгалари осойишта ҳамда фаровон ҳаёт кечиришмоқда. Турли миллат ва элат вакиллари диний байрамлар — хоҳ у Пасха бўлсин, хоҳ Қурбон ҳайити, биргаликда нишонлашади. Резолюция бирдамлик, инсонпарварлик, энг асосийси, тинчлик ҳамда дунёдаги барча халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Аркадий ИСАХАРОВ,
Тошкент шаҳар яҳудийлар диний жамоаси раҳбари:

— Ўзбекистонда 130 дан ортиқ миллатлар ва элатлар, 16 та конфессия вакиллари ўзаро тинч-тотув, аҳил бўлиб яшайди. Мамлакатда турли халқлар маданияти, тили, қадриятлари, анъаналарини асраб-авайлаш, диний маросим ва тадбирларни ўтказиш учун барча шароит ҳамда имкониятлар яратиб берилган. Ҳаммамиз — бир оиламиз. Унинг номи буюк Ўзбекистондир. Ҳамма Ҳаракатлар стратегиясини рўёбга чиқариш учун бор куч-ғайратини сафарбар этяпти. Ёшларни тарбиялаш, раҳм-шафқат, инсонийлик, бағрикенглик, ҳурмат-иззат, турли халқлар маданияти ва тарихи билан ўртоқлашиш каби энг яхши фазилатларни уларнинг онгига сингдириш дин пешволарининг муҳим вазифаларидан биридир. Ўғил-қизлар осойишта ва тинч ҳаёт шунчаки пайдо бўлмагани, бу миллионлаб одамларнинг, Президентимизнинг улкан меҳнати натижаси эканлигини билишлари шарт. Умумий эртанги кунимиз эса биргаликда қилган бугунги интилишларимизга боғлиқдир.

Татьяна КЛЕМЕНОВА,
Баҳоий диний жамоатчилигининг Ўзбекистондаги вакили:

— Ўтган қисқа даврда Ўзбекистон Республикаси тарихида иккита аҳамиятли воқеа рўй берди. Биринчиси, АҚШ Давлат департаменти мамлакатни диний эркинлик бўйича қонун бузилишлари муносабати билан тузилган "алоҳида хавотир уйғотадиган давлатлар" рўйхатидан чиқарди. Иккинчиси, БМТ Бош Ассамблеяси Президент Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган "Маърифат ва диний бағрикенглик" махсус резолюциясини қабул қилди. Ҳужжат барчага таълим олиш имкониятини яратиш, саводсизлик ва билимсизликни йўқотишга қаратилган. Сўнгги икки йилда Ўзбекистон тубдан ўзгарди. Давлат дин эркинлигига янада эътиборлироқ қарай бошлади, диний ташкилотларни рўйхатдан ўтказиш соддалаштирилди. Ушбу қарорлар мамлакат раҳбариятининг Ўзбекистонда турли жамоаларнинг уйғун фаолият юритиши ва барча учун дин эркинлигини таъминлашга эришиш борасидаги қатъийлигини кўрсатяпти.

Ежи МАЦУЛЕВИЧ,
Ўзбекистондаги Рим-католик черкови епископи:

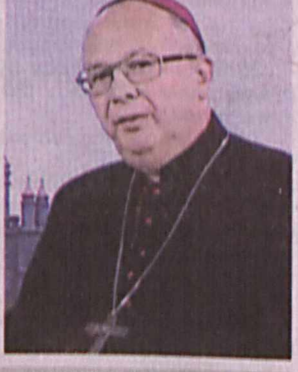

— Президент Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуси замирида турли маданиятлар, халқлар ҳамда динлар вакиллари тинч-тотув ва ҳамжиҳат бўлиб яшаётган Ўзбекистон тажрибаси мужассам. Мазкур резолюция муайян мамлакатдаги бағрикенгликни таъминлашга эмас, балки бутун сайёрамиз аҳолисининг жаҳолатга қарши маърифат ғояси билан яшашга ундайди. Ҳужжат минтақалараро ва глобал даражадаги ҳамкорликни йўлга қўйишни талаб қилади. Биз жаҳоннинг турли бурчакларида маданиятдаги фарқлар туфайли динлараро низолар қандай пайдо бўлаётганини кўряпмиз. Европа ва АҚШ тўқнаш келаётган миграция муаммолари, Афғонистон ва Сурияда вазиятни ҳал этиш унинг илдизлари каби чуқурроқдир. Ёшларни тарбиялаш, одамлар онгини ижобий маънода ўзгартириш Ўзбекистон етакчисининг муҳим мақсадидир. Маънавий-маърифий йўналишдаги ишларни изчил олиб бориш, ёш авлодни тарбиялаш, дунёқарашини кенгайтириш жамиятда бағрикенгликнинг мустаҳкамланишида муҳим ўрин тутади.

«Халқ сўзи» мухбирлари Омонулла ФАЙЗИЕВ, Саиджон МАХСУМОВ ёзиб олди.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1245. 71 717 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ISSN 2010-6788

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — С. Раҳмонов.
Навбатчи — Р. Шеркулов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.45 Топширилди — 01.25 1 3 4 5 6